

Position Paper

“Vertrouwen in cadeaukaarten”

Inleiding

De Verenigde Betaalinstellingen Nederland (VBIN) is de branchevereniging voor Betaalinstellingen en Elektronisch geldinstellingen (EGI's) in Nederland. Een EGI is een instelling die elektronisch geld uitgeeft, vaak in de vorm van plastic prepaid cadeaukaarten. Zij staan onder toezicht van DNB. De meeste EGI's in Nederland zijn aangesloten bij VBIN. VBIN behartigt hun specifieke belangen maar bevordert ook de reputatie van de markt voor cadeaukaarten in algemene zin.

Cadeaukaarten zijn een middel om de verkoop van producten in een bepaalde sector (bijvoorbeeld boeken of entertainmentproducten) te stimuleren en de consument in staat te stellen een cadeau te geven dat voor een specifieke bestemming kan worden aangewend. Het geven van een cadeaukaart is persoonlijker dan het geven van geld. Werden cadeaukaarten vroeger vooral in de vorm van papieren cadeaubonnen uitgegeven, nu zijn plastic cadeaukaarten de norm.

Het vertrouwen in cadeaukaarten is van cruciaal belang. Consumenten moeten het geld dat zij aan een cadeaukaart besteden, onder alle omstandigheden veilig weten. Dit belang wordt onderstreept door de recente faillissementen van enkele cadeaukaart uitgevende instellingen zoals Cadeaubox.nl en de Free Record Shop, waarbij onduidelijk is of de door hen uitgegeven cadeaukaarten ooit nog kunnen worden verzilverd. Dat kan het consumentenvertrouwen schaden. VBIN is van mening dat de uitgevers van cadeaukaarten, ondersteund door wet- en regelgeving en het toezicht op de naleving daarvan, er voor moeten zorgen dat het consumentenvertrouwen in cadeaukaarten wordt gewaarborgd.

Algemene wet- en regelgeving en toezicht

De wet- en regelgeving die geldt met betrekking tot cadeaukaarten kent zijn basis in de Wft, de Wet financieel toezicht. De Wft geldt echter alleen voor de uitgevers van cadeaukaarten die kwalificeren als elektronisch geld, waarmee zij een EGI worden. Volgens de Wft is het voor deze EGI's verboden om zonder vergunning of vrijstelling van De Nederlandsche Bank (DNB), elektronisch geld uit te geven.

De EGI-vergunningsvoorschriften komen hoofdzakelijk neer op doorlopende verplichtingen van prudentiële aard. Hieronder wordt, onder andere, verstaan de verplichtingen tot het (1) hebben van een deskundig en betrouwbaar bestuur, (2) voeren van beleid met betrekking tot de integere bedrijfsuitoefening, (3) aanhouden van een minimum eigen vermogen en solvabiliteit en (4) veiligstellen van middelen die zijn ontvangen in ruil voor elektronisch geld door middel van een gedekte reserve op een derdengeldenrekening. Met dit laatste wordt bereikt dat zelfs in geval van

faillissement, de consument zijn geld niet kwijt is. Ook moeten EGI's voldoen aan de vereisten van de Wwft, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

Daarnaast gelden voor alle EGI's ook verplichtingen van gedrag typische aard. Elke EGI moet op verzoek van de houder van elektronisch geld, de nominale waarde van het elektronische geld wisselen voor chartaal geld. Eventuele noodzakelijke kosten mogen hierbij in rekening worden gebracht.

Vrijstellingen van de algemene wet- en regelgeving en toezicht daarop

Sommige (meestal) kleinere EGI's zijn vrijgesteld van de EGI vergunningplicht. Zij hebben geen vergunning nodig als aan DNB wordt aangetoond dat, onder andere, de EGI cadeaukaarten uitgeeft waarop maximaal een saldo van € 150,- tegelijk kan worden opgeslagen en de gezamenlijke waarde van het uitstaande elektronische geld gemiddeld niet hoger is dan € 5 miljoen.

DNB ziet er op toe dat vrijgestelde EGI's voldoen aan de voorschriften en beperkingen die aan de vrijstelling zijn verbonden. DNB kan ook handhavend optreden als de betreffende EGI hieraan niet (meer) voldoet. Daarnaast gelden de verplichtingen van gedrag typische aard en die met betrekking tot het zeker stellen van ontvangen geldmiddelen op een derdengeldrekening. Ook moet de vrijgestelde EGI voldoen aan de bepalingen van de Wwft.

Uitzonderingen op de wet- en regelgeving en toezicht daarop

Naast de vergunningplichtige EGI's en de vrijgestelde EGI's, zijn er ook instellingen die helemaal zijn uitgezonderd van de verplichtingen uit de Wft en de Wwft. Zoals in de inleiding vermeld, houdt DNB geen toezicht op hun handelen. Het gaat dan om uitgevers van cadeaukaarten die niet kwalificeren als elektronisch geld, zoals papieren cadeaubonnen, maar ook giftcards die uitsluitend kunnen worden gebruikt (1) in eigen bedrijfsgebouwen (zoals de ArenACard), (2) in een beperkt netwerk van dienstverleners (zoals de cadeaukaart van Free Record Shop) of (3) voor een beperkte reeks goederen of diensten .

Visie van VBIN op de algemene wet- en regelgeving en toezicht

Voorgaande in ogenschouw nemend, is VBIN van mening dat de geldende regels en het toezicht van DNB daarop, het vertrouwen in cadeaukaarten versterkt. Dit strekt zich echter alleen uit tot de markt van cadeaukaarten die kwalificeren als elektronisch geld.

Het merendeel van de cadeaukaarten dat in Nederland wordt uitgegeven, kwalificeert niet als elektronisch geld. Zoals vermeld, vallen zij daarmee niet onder de betreffende wet- en regelgeving en het toezicht van DNB. Deze cadeaukaarten en hun uitgevende instellingen vallen slechts onder het algemene toezicht van de Autoriteit Consument en Markt op basis van de Wet oneerlijke handelspraktijken. Deze algemene regels voorzien niet in de garantie dat de waarde van de uitgegeven cadeaukaarten door de uitgevende instelling wordt gedekt.

Om het consumentenvertrouwen in cadeaukaarten te waarborgen, stelt de VBIN het volgende voor:

Ten eerste roept VBIN de politiek op om alle cadeaukaart uitgevende instellingen te verplichten zich bij DNB te melden. DNB kan hen dan als zodanig registreren in hun openbare registers. Daarmee wordt transparant welke cadeaukaarten in Nederland worden uitgegeven.

Ten tweede stelt VBIN voor dat alle uitgevers van cadeaukaarten aan een set van *self governance principles* voldoen, waarmee kan worden gewaarborgd dat de waarde van uitgegeven cadeaukaarten voldoende wordt gedekt. Momenteel vinden gesprekken plaats met cadeaukaart uitgevende instanties en wederverkopers van cadeaukaarten om tot deze principes te komen.

Alle cadeaukaart uitgevende instellingen die lid zijn van VBIN of aan bovenstaande principes voldoen, kunnen dit in de toekomst aan de markt communiceren, bijvoorbeeld door middel van een keurmerk. Het creëren van een *level playing field* voor cadeaukaart uitgevende instellingen en daarmee het bevorderen van eerlijke concurrentie, is van groot belang. Dit komt de consument ten goede en zal daarmee bijdragen aan het maatschappelijk vertrouwen in cadeaukaarten.

Voor vragen of meer informatie naar aanleiding van dit position paper kunt u contact opnemen met het bestuur van de VBIN. Dit kan door een e-mail te sturen naar: info@vbin.nl.